

## Gatunki obce w dokumentach międzynarodowych

- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)

*Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk*, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r., art. 11 ust. 2 lit. b:

„Każda z umawiających się stron podejmie się ściśle kontrolować wprowadzanie gatunków obcych.”

<http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l28050.htm>

W ramach Konwencji Berneńskiej przyjęto w 2003 r. Europejską strategię dotyczącą inwazyjnych gatunków obcych.

[http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/conventions/Bern/T-PVS/sc24\\_inf01\\_en.pdf](http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/conventions/Bern/T-PVS/sc24_inf01_en.pdf)

- Konwencja o różnorodności biologicznej

*Konwencja o różnorodności biologicznej*, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r., art. 8 lit. h:

“Każda Umawiająca się Strona, w miarę możliwości i potrzeb zapobiega wprowadzaniu, kontroluje lub tępi te obce gatunki, które zagrażają ekosystemom, siedliskom lub gatunkom.”

Konferencja Stron Konwencji potwierdziła, że istnieje pilna potrzeba zajęcia się zagadnieniem inwazyjnych gatunków obcych, ustanawiając, na swoim czwartym posiedzeniu, to zagadnienie jako jeden z horyzontalnych programów Konwencji.

Decyzją 6. Posiedzenia Konferencji Stron przyjęto „Zasady generalne dotyczące zapobiegania, wprowadzania i łagodzenia oddziaływań gatunków obcych zagrażających ekosystemom, siedliskom lub gatunkom”. Przyjęto 15 zasad generalnych dotyczących między innymi stosowania zasady przezorności, badań naukowych i monitoringu, edukacji ekologicznej, kontroli granicznej i kwarantanny, wymiany informacji i współpracy w dziedzinie budowania potencjału, zamierzonego i niezamierzonego wprowadzania, łagodzenia skutków, eliminowania, izolowania i kontrolowania.

7. Posiedzenie Konferencji Stron zwróciło uwagę na fakt, że stale utrzymują się konkretne luki w międzynarodowych ramach regulacyjnych na poziomie globalnym, regionalnym i krajowym, zwłaszcza w odniesieniu do gatunków inwazyjnych, których jednak nie można uznać za szkodniki roślin.

8. Posiedzenie Konferencji Stron podjęło decyzję w sprawie określenia środków identyfikacji dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych w poszczególnych obszarach, działań lub ich braku w odniesieniu do zagadnienia rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych, niezamierzonej ochrony inwazyjnych gatunków obcych oraz istniejącej niespójności terminologicznej.

9. Posiedzenie Konferencji Stron dokonało kompleksowego przeglądu bieżących działań na rzecz gatunków obcych, które zagrażają ekosystemom, siedliskom i gatunkom. Wezwało Strony do przekazania informacji na temat najlepszych praktyk związanych z oceną ryzyka wprowadzania gatunków obcych jako zwierząt domowych, gatunków akwariowych i trzymanyh w terrariach lub używanych jako żywe przynęty lub żywy pokarm oraz w razie potrzeby utworzenia grupy ekspertów, w celu wypracowania praktycznych wskazówek, zarządzania takim ryzykiem. Wezwało Strony do opracowania krajowych strategii postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi oraz do współpracy nad systemem wczesnego ostrzegania. Podjęło decyzję o zebraniu informacji na temat wdrażania zasad przyjętych podczas Szóstego Posiedzenia oraz innych działań odnoszących się do zagrożeń ze strony inwazyjnych gatunków obcych oraz wezwało Strony do ustanowienia mechanizmu zarządzania drogami przemieszczania się inwazyjnych gatunków obcych.

Na 10. Posiedzeniu Konferencji Stron w Nagoyi, przyjęto Strategiczny Plan Konwencji na lata 2011-2020. Jeden z 20 celów Planu dotyczy gatunków obcych:

„Do roku 2020, inwazyjne gatunki obce i ich drogi rozprzestrzeniania się zostaną zidentyfikowane i określone zostaną dla nich priorytety, gatunki priorytetowe będą pod kontrolą lub usunięte, zostaną podjęte środki do kontroli ich dróg rozprzestrzeniania się, aby zapobiec ich wprowadzeniu i aklimatyzacji” (tłumaczenie robocze GDOŚ). Ponadto została podjęta decyzja nr X/38 w sprawie inwazyjnych gatunków obcych, m.in. gatunków domowych, trzymanyh w akwariach lub terrariach, bądź używanych jako przynęta lub żywność.”